

TVR – 19 februarie 2008

Declarații șocante despre metodele miliției

"Legat de calorifer, eram bătut fără milă, apoi polițistul Moldovan Radu Sandu mă puneă să ling Wc-ul". Aceste declarații șocante au fost făcute de o persoană din Miercurea Ciuc care îl acuză pe șeful Inspectoratului Județean de Poliție Harghita că l-a torturat și l-a supus unor tratamente inumane și degradante, înainte de 1989.

Împotriva șefului IPJ Harghita, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului a depus azi o plângere penală la Secția Parchetelor Militare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a cerut Ministerului de Interne să-l suspende din funcție.

Șeful IPJ Harghita nu recunoaște acuzațiile ce i se aduc.

<http://www.tvr.ro/articol.php?id=30638>

Adevarul – 20 februarie 2008

„În Miercurea-Ciuc, când spuneai Moldovan, spuneai teroare“

Șeful Poliției Harghita a fost reclamat la Parchetul General, fiind acuzat că a torturat zeci de minori în perioada comunistă.

Marius Oprea, președintele Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, a sesizat ieri acest caz la Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului General.

El a reclamat posibile fapte de tortură comise de șeful IPJ Harghita, Radu Sandu Moldovan, în perioada 1985-1991. În plângere, oficialii IICCR susțin pe 12 pagini că au probe care atestă că Radu Moldovan a cercetat abuziv "un număr foarte mare de persoane, în special minori".

Comisar-șef al IPJ Harghita din 2004, Moldovan este acuzat că ar fi torturat efectiv mai multe persoane în perioada în care ocupa funcția de ofițer operativ principal în cadrul Biroului judiciar al Miliției Municipiului Miercurea-Ciuc.

"Înainte de '89, în Miercurea-Ciuc, când spuneai Moldovan, spuneai teroare", își începe povestea din anii '88-'89, când fosta victimă a "miliției politice" avea 13-14 ani. Tot ce ne-a mărturisit, sub protecția anonimatului, pentru că încă se teme, susține că este doar puțin, care se poate povesti, din ceea ce a îndurat din partea fostului locotenent milițian Moldovan Radu, acum șef mare la poliția din aceeași "urbe a terorii".

Acesta relatează că abuzurile lui Moldovan sunt multe și grave. "Nici nu știu pe care să vi le povestesc, cu care să încep. În Miercurea-Ciuc, spațiile publice din acea perioadă nu erau multe: o discotecă, o rocotecă și un cinematograf. Tovarășul locotenent Moldovan

intra cu alți milițieni și soldați care blocau ușile de la discotecă. Pe urmă, tovarășul Moldovan aprindea lumina, în timpul dansului, ne alinia pe toți lângă pereți, ca pe biciclete, și ne măsura părul cu o riglă.

Tovarășul era dotat cu o foarfecă și cu un liniar. Cine avea părul mai mare de 3-4 cm, lungimea standard agreată de Moldovan, era tuns pe loc. O adevărată umilință. Apoi, toți eram conduși la ieșirea din discotecă, de unde eram preluați de alți milițieni din echipa lui Moldovan, băgați pe rând în dubă și duși la secție. Acolo unde eram bătuți sistematic ore în șir. La fel se întâmpla și la rocotecă, și la cinematograful.

(...) Moldovan îi bătea personal pe cei pe care nu-i agreea. Lovea în noi, ne trăgea palme, picioare, bastoane. La secție ne puneă să ne alegem instrumentul, baston de cauciuc sau din lemn, cu care ne bătea: la palmă sau la tălpi. Și trebuia să-mi număr cu voce tare loviturile primite", spune fostul copil-victimă.

Legați de calorifer și torturați

"Aproape de fiecare dată pe coridorul postului de miliție se aflau nenumărate persoane, în general copii, fete și băieți, care la rândul lor așteptau să intre în birou pentru a primi o bătaie soră cu moartea. În așteptarea începerii «anchetei», Moldovan, dar și colegii de-ai săi (precum milițienii Tăncău Ilie, Cotfas Gelu și alții) ne obligau să curățăm holurile miliției cu periute de dinți, să spălăm WC-urile cu limba și cu mâinile în timp ce ei se urinau pe noi", povestește o altă presupusă victimă a comisarului-șef Moldovan.

Persoanele care susțin că au fost torturate de ofițerul de miliție au relatat că pereții biroului lui Radu Moldovan erau în permanență "plini de sânge". Legați de calorifer, cu cătușe la mâini, minorii ar fi "beneficiari" însă și de bunăvoința lui Moldovan: îi lăsa să-și aleagă uneltele cu care să fie bătuți până la epuizare. Pedepse similare primeau și cei care nu știau Imnul României.

Moldovan: "Am aflat de la ziariști"

Ofițerul Sandu Radu Moldovan neagă acuzațiile care îi sunt aduse de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului. Mai mult, comisarul-șef Moldovan își exprimă indignarea față de atitudinea oficialilor institutului, despre care susține că „m-au pus în fața unui fapt împlinit".

"Nici măcar nu au stat de vorbă cu mine. Eu am aflat de la presă, de la ziariștii care m-au contactat, pentru a mă întreba cum comentez", ne-a declarat Moldovan. Revenind la acuzațiile care îi sunt aduse, șeful Poliției Harghita conchide: „Sunt niște minciuni sfruntate! Neg că așa fi făcut așa ceva și îmi rezerv dreptul de a mă adresa instanței, pentru faptul că mi-a fost afectată imaginea".

Comisarul-șef Moldovan consideră că este o victimă a „contextului, locului și momentului în care apar aceste acuzații. Lucrez în poliție de 25 de ani, sunt inspector-șef

de patru ani. De ce tocmai acum aceste acuzații?". (Liliana Năstase/Cristian Vasilcoiu/Christian Levant)

»Referitor la faptul că, pe timpul regimului comunist, crimele și abuzurile comise de către responsabilii acestuia nu au fost incriminate legal și pedepsite în vreun fel, semnalăm faptul că pedepsirea lor în prezent reprezintă un act de justiție nu numai necesar, dar și pe deplin posibil

Ministrul David face verificări

Din probele strânse de reprezentanții institutului reiese că ofițerul de miliție ar fi supus la tratamente crude, inumane și degradante zeci de minori pe motiv că aceștia ar fi încercat să treacă granița cu Ungaria, dar chiar și în intenția de a-i descuraja pe minori în cazul în care ar fi avut asemenea intenții.

O altă persoană care susține că ar fi fost agresată la vârsta de numai 14 ani de actualul comisar-șef Radu Moldovan a precizat în plângere că era bătută "până când nu mai puteam mișca de pe podelele biroului lui Moldovan".

Povestirile presupuselor victime sunt absolut cutremurătoare, iar Oprea îi solicită ministrului de interne Cristian David să-l suspende din funcție pe Radu Moldovan până la o decizie a justiției. Oficialii MIRA vor face verificări cu privire la aspectele semnalate de IICCR.

<http://www.adevarul.ro/articole/comisarul-teroare/341989>

Cotidianul – 20 februarie 2008

Comisarul Moldovan a fost un militian rau

Trei tineri din Miercurea-Ciuc au depus plingere impotriva sefului Politiei Harghita, comisarul-sef Radu Sandu Moldovan, acuzindu-l ca i-a torturat pe cind erau copii, in sediul Militiei.

Comisarul-sef Radu Sandu Moldovan, seful Politiei Harghita, este subiectul unui dosar intocmit de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCR), politistul fiind acuzat de trei tineri ca inainte de 1989 le-ar fi aplicat rele tratamente in timpul unor anchete. Cazul a fost inaintat Parchetului General.

„Trebuia sa ma descalt si, cu talpile goale, sa ma asez in genunchi pe un scaun, dupa care imi erau batute talpile picioarelor cu bastonul. Din toate puterile, primeam 10 lovituri mari, urmate de o lovitura mai mica, pe care trebuia sa le numar cu voce tare. Eram obligat sa tin cu miinile intinse o hirtie goala pe care nu scria absolut nimic, iar acesta imi spunea sa citesc ce scrie pe ea. Eu, nereusind sa citesc nimic de pe hirtia goala, primeam cite 20 de lovituri cu bastonul pe ambele miini si trebuia sa le numar cu voce tare.“ Astfel

este descris comportamentul actualului sef al Politiei Harghita, comisarul-sef Radu Sandu Moldovan, intr-o plingere penala depusa ieri la Parchetul General si care vizeaza fapte comise de acesta inainte de 1989, pe cind era ofiter operativ principal in cadrul Biroului Judiciar al Militiei Harghita. Plingerea s-a bazat pe declaratiile mai multor persoane, ce se considera victime ale abuzurilor comisarului-sef Radu Sandu Moldovan in perioada comunista, trei dintre ele constituindu-se in parte civila. Toate releva acelasi lucru: actualul sef al Politiei din Harghita i-a supus pe ei si pe multi alti minori la torturi, sub motive ce variau de la tentativele de trecere a frontierei pina la lungimea parului, hainele pe care le purtau sau muzica pe care o ascultau.

Potrivit relatarilor din plingerea penala, tinerii erau „agatati“ de militieni fie in discoteci sau in cinematografe, in cadrul unor descinderi in forta, fie prin citatii saptaminale prin care erau obligati sa se prezinte la sediul Militiei. Una dintre victime, prima care s-a gindit sa-l denunte pe Radu Sandu Moldovan, spune ca a intrat in vizorul acestuia dupa ce a incercat, in primavara lui 1989, sa fuga din tara impreuna cu un prieten. Dupa ce a fost prins la Satu Mare si batut de granicieri, a fost preluat de militienii din Miercurea-Ciuc, batut din nou, apoi chemat in fiecare marti sau joi, de la ora 17.00, in biroul actualului comisar-sef Moldovan. „Oficial eram chemati ca sa declaram ca sintem in oras, ca nu am fugit“, a povestit pentru Cotidianul victima, care a refuzat sa-i publicam numele. Neoficial, motivul era tortura. Impreuna cu celelalte persoane citate si care-si asteptau rindul la ancheta, spune acesta, comisarul Moldovan, dar si alti subordonati ai sai, ii obliga „sa curete holurile Militiei cu periute de dinti, sa spele WC-urile cu limba si cu miinile in timp ce ei se urinau pe noi“. La ancheta, dupa bataia „introdactiva“, cel contactat de Cotidianul spune ca era legat de calorifer, apoi pus sa-si aleaga obiectul de tortura. „Deschidea un dulap in care avea cinci unelte: un baston de lemn, o sirma impletita, doua bastoane de cauciuc si o coada de matura. Nu trebuia sa aleg acelasi obiect ca data trecuta. Eram batut pina la epuizare“, povesteste victima. „Avea obiceiul sa nu-ti dea la fata. O data a venit la scoala, nu stiu ce era acolo, ziua Militiei sau ce era, si trebuia sa vorbeasca. Si cind a vazut ca avem par mare a zis: «Voi mergeti la cancelarie si vine cineva sa vorbeasca cu voi». Si atunci a venit el si ne-a batut si atunci. Mi-a luat parul si mi l-a taiat“, relateaza in plingere o alta victima.

Tinarul contactat de Cotidianul sustine ca experienta torturilor din sediul Militiei Miercurea-Ciuc i-au afectat iremediabil viata. „La Revolutie l-am vazut pe Moldovan cu banderola pe mina strigind «Victorie» si nu m-ar mira nici sa aiba certificat de revolutionar. Atunci, in capul meu - aveam doar 14 ani - nu a mai fost decit gindul sa plec din tara. Si am plecat, fara acordul parintilor, desi proveneam dintr-o familie organizata, de intelectuali“, spune denuntatorul. Aproape 11 ani a lucrat in Ungaria si Austria, iar in ultimii ani a tot incercat sa vada cum il poate face pe Moldovan sa plateasca pentru faptele sale.

„M-am adresat pe la tot felul de institutii, la Avocatul Poporului, la CNSAS, insa fara nici un rezultat. Abia cind s-a infiintat IICCR am fost ascultat“, spune victima, care sustine ca demersurile sale nu i-au fost straine comisarului Moldovan. „Pe 24 ianuarie am primit o citatie la politie. Am fost inregistrat la poarta, dus intr-un birou, dupa care a aparut chiar

el. M-a amenintat in fel si chip, intr-un cuvint ca ma «termina». I-am zis ca de bataie nu ma tem, ca m-a mai batut de vreo 50 de ori inainte. Mi-a raspuns: «Probabil ca nu te-am batut destul».

Dupa cum sustine IICCR in plingerea penala formulata impotriva comisarului Moldovan, acesta a incalcat chiar legile comuniste in vigoare la acea data, iar faptul ca victimele sale erau minori este considerat circumstanta agravanta. „Este unul dintre cele mai grave cazuri cu care am avut de-a face“, spune Dan Draghia, expert la Serviciul Investigatii al IICCR. Pentru a nu influenta ancheta, IICCR a solicitat conducerii Ministerului Internelor suspendarea lui Moldovan din functie pina la finalizarea ei.

Radu Sandu Moldovan spune in sa ca nu stie nimic si ca astfel de acuzatii nu pot fi decit rodul unei razbunari. „Este o cacealma. Ginditi-va doar la mafiotii pe care i-am depistat din 2004 incoace si veti avea raspunsul“, a declarat eliptic cel care este seful Politiei Harghita tocmai din 2004, refuzind sa continue dialogul.

<http://www.cotidianul.ro/index.php?id=17925&art=43373&cHash=4cb7950d19>

9AM - 20 februarie 2008

Comisarul Moldovan a torturat copii

Comisarul-sef Radu Sandu Moldovan, seful Politiei Harghita, este subiectul unui dosar intocmit de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCR), politistul fiind acuzat de trei tineri ca inainte de 1989 le-ar fi aplicat rele tratamente in timpul unor anchete

Militienii subordonati comisarului Moldovan urinau pe fetele si baietii care erau obligati sa curete cu limba wc-urile iar una dintre victime a povestit cum a mancat bataie pana cand Moldovan a transpirat ca "un sportiv de performanta" . Cazul a fost inaintat Parchetului General.

Comisarul-sef Radu Moldovan este acuzat de torturi inimaginabile asupra unor minori, batuti crunt si batjocoriti in beciurile militiei. Institutul de Investigarea Crimelor Comunismului a sesizat, ieri, Parchetul General asupra faptelor comise de actualul sef al IPJ Harghita, pe vremea cand era ofiter la militia municipala, informeaza Cancan. Potrivit sesizarii, comisarul Moldovan a supus "preventiv" la torturi zeci de minori, pentru ca ar fi intentionat sa fuga din tara.

„Trebuia sa ma descalt si, cu talpile goale, sa ma asez in genunchi pe un scaun, dupa care imi erau batute talpile picioarelor cu bastonul. Din toate puterile, primeam 10 lovituri mari, urmate de o lovitura mai mica, pe care trebuia sa le numar cu voce tare. Eram obligat sa tin cu miinile intinse o hartie goala pe care nu scria absolut nimic, iar acesta imi spunea sa citesc ce scrie pe ea. Eu, nereusind sa citesc nimic de pe hirtia goala, primeam cite 20 de lovituri cu bastonul pe ambele miini si trebuia sa le numar cu voce tare.“ Astfel este descris comportamentul actualului sef al Politiei Harghita, comisarul-sef Radu Sandu Moldovan, intr-o plingere penala depusa ieri la Parchetul General si care vizeaza fapte comise de acesta inainte de 1989, pe cind era ofiter operativ principal in

cadrul Biroului Judiciar al Militiei Harghita. Conform Cotidianul, plangerea s-a bazat pe declaratiile mai multor persoane, ce se considera victime ale abuzurilor comisarului-sef Radu Sandu Moldovan in perioada comunista, trei dintre ele constituindu-se in parte civila. Toate releva acelasi lucru: actualul sef al Politiei din Harghita i-a supus pe ei si pe multi alti minori la torturi, sub motive ce variau de la tentativele de trecere a frontierei pina la lungimea parului, hainele pe care le purtau sau muzica pe care o ascultau.

Potrivit relatarilor din plingerea penala, tinerii erau „agatati“ de militieni fie in discoteci sau in cinematografe, in cadrul unor descinderi in forta, fie prin citatii saptaminale prin care erau obligati sa se prezinte la sediul Militiei. Una dintre victime, prima care s-a gindit sa-l denunte pe Radu Sandu Moldovan, spune ca a intrat in vizorul acestuia dupa ce a incercat, in primavara lui 1989, sa fuga din tara impreuna cu un prieten. Dupa ce a fost prins la Satu Mare si batut de graniceri, a fost preluat de militienii din Miercurea-Ciuc, batut din nou, apoi chemat in fiecare marti sau joi, de la ora 17.00, in biroul actualului comisar-sef Moldovan. „Oficial eram chemati ca sa declaram ca sintem in oras, ca nu am fugit“, a povestit pentru Cotidianul victima, care a refuzat sa-i publicam numele. Neoficial, motivul era tortura. Impreuna cu celelalte persoane citate si care-si asteptau rindul la ancheta, spune acesta, comisarul Moldovan, dar si alti subordonati ai sai, ii obliga „sa curete holurile Militiei cu periute de dinti, sa spele WC-urile cu limba si cu miinile in timp ce ei se urinau pe noi“. La ancheta, dupa bataia „introdactiva“, cel contactat de Cotidianul spune ca era legat de calorifer, apoi pus sa-si aleaga obiectul de tortura. „Deschidea un dulap in care avea cinci unelte: un baston de lemn, o sirma impletita, doua bastoane de cauciuc si o coada de matura. Nu trebuia sa aleg acelasi obiect ca data trecuta. Eram batut pina la epuizare“, povesteste victima. „Avea obiceiul sa nu-ti dea la fata. O data a venit la scoala, nu stiu ce era acolo, ziua Militiei sau ce era, si trebuia sa vorbeasca. Si cind a vazut ca avem par mare a zis: «Voi mergeti la cancelarie si vine cineva sa vorbeasca cu voi». Si atunci a venit el si ne-a batut si atunci. Mi-a luat parul si mi l-a taiat“, relateaza in plingere o alta victima.

<http://www.9am.ro/stiri-revista-presei/Social/84391/Comisarul-Moldovan-a-torturat-copii.html>

Gardianul – 26 februarie 2008

Seful Politiei Harghita, acuzat de crime impotriva umanitatii

Asa cum anuntam in numarul nostru de ieri, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania (IICCR) a depus o sesizare la Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie, Sectia Parchetelor Militare, cu privire la faptele savarsite de comisarul sef Radu Sandu Moldovan, seful Politiei judetului Harghita, in perioada cand era ofiter operativ principal in cadrul Militiei municipiului Miercurea Ciuc. IICCR afirma ca exista probe si indicii ca acesta a cercetat abuziv un numar foarte mare de persoane, in special minori, ca a torturat aceste persoane in mod repetat si le-a supus la tratamente crude, inumane si degradante. Institutul condus de istoricul Marius Oprea a atasat la

sesizare mai multe declaratii ale celor torturati de catre militianul Radu Sandu Moldovan in perioada dinainte de 1989, când persoanele respective erau minore.

Motivul principal pentru care militianul Moldovan cerceta abuziv, tortura si lipsa de libertate minorei din Miercurea Ciuc era, in opinia celor care au dat declaratii la IICCR, faptul ca fie ei, fie rudele lor au incercat sa treaca frontiera in Ungaria, erau banuiti ca intentioneaza sa faca acest lucru sau „preventiv“, ca sa nu incerce sa fuga din tara. Alte motive pentru care militianul ii agresa pe minori „cu o violenta iesita din comun“ erau mersul tinerilor la discoteca sau la cinema in timpul in care militianul considera ca acestia ar fi trebuit sa fie la scoala, parul lung sau purtatul cerceilor de catre baieti.

http://www.gardianul.ro/2008/02/26/linia_fierbinte-c24/seful_politiei_harghita_acuzat_de_crime_impotriva_umanitatii-s109483.html

Ziua – 26 februarie 2008

Marturiile cutremuratoare ale victimelor sefului Politiei Harghita: Ne puna sa lingem WC-urile si ne batea pana faceam pe noi

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania (IICCR) a prezentat sesizarea penala catre Parchetul General impotriva inspectorului sef Radu Sandu Moldovan, seful Politiei Harghita, legata de faptele acestuia ca ofiter de Militie. Potrivit IICCR, Radu Sandu Moldovan, s-ar face vinovat de cercetarea abuziva a mai multor persoane, in special minori, de torturarea repetata a acestora si supunerea lor unor "tratamente crude, inumane si degradante", in perioada 1985-1999, cand ar fi activat ca ofiter operativ principal la Biroul Judiciar din cadrul Militiei Municipiului Miercurea Ciuc.

Potrivit Institutului, cand Moldovan era ofiter operativ principal la Biroul judiciar din cadrul Militiei Municipiului Miercurea Ciuc, in perioada de dinainte de decembrie 1989, acesta a cercetat abuziv, a torturat si a supus unor tratamente crude, inumane si degradante mai multe zeci de minori din municipiul Miercurea Ciuc, fie pentru ca ei sau fratii lor au incercat sa treaca frontiera in Ungaria, fie pentru ca erau banuiti ca intentioneaza sa faca acest lucru sau pur si simplu pentru a-i descuraja in eventuale asemenea intentii, sau pentru a obtine informatii despre eventuale intentii ale unor colegi sau cunoscuti in acest sens.

In sustinerea sesizarii, IICCR a atasat un material probator, cum ar fi declaratiile unor persoane care au sustinut ca au fost victimele lui Moldovan.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania (IICCR) solicita Parchetului dispunerea masurilor care se impun pentru tragerea la raspundere a fostului ofiter de Militie Radu Sandu Moldovan, pentru acte de tortura si tratamente inumane si degradante, abuz in serviciu contra intereselor persoanelor, abuz in serviciu prin ingradirea unor drepturi, purtare abuziva, arestare nelegala si cercetare abuziva etc.

In sesizarea IICCR se arata "faptele savarsite de catre Moldovan Radu Sandu, fost Ofiter operativ principal la Biroul judiciar din cadrul Militiei Municipiului Miercurea Ciuc, intre anii 1985 - 1991, in prezent Comisar sef de politie, Sef al Inspectoratului de Politie al judetului Harghita, fapte in legatura cu care exista probe si indicii ca au constat in

cercetarea abuziva a unui numar foarte mare de persoane, in special minori, in torturarea repetata a acestora si supunerea lor la tratamente crude, inumane si degradante degradante, in perioada in care a lucrat ca Ofiter operativ principal la Biroul judiciar din cadrul Militiei Municipiului Miercurea Ciuc". In sustinerea sesizarii este anexat materialul probator, constand in principal in declaratiile ale persoanelor care au reclamat ca au fost victime ale comportamentului abuziv al fostului ofiter de Militie, precum si interviuri ale reprezentantilor IICCR cu acestea si cu alte persoane care au cunoscuta despre faptele amintite.

Marturiile terorii

Prezentam fragmente din sesizarea depusa de IICCR impotriva lui Radu Sandu Moldovan. "Din investigatiile pe care reprezentantii IICCR le-au intreprins in temeiul competentelor legale care le revin, precum si din declaratiile unora dintre persoanele care reclama ca au fost victime ale comportamentului abuziv al fostului ofiter de Militie, respectiv din declaratiile altor persoane care au cunoscuta despre faptele amintite, rezulta urmatoarele:

In perioada de dinainte de decembrie 1989, in care acesta a indeplinit functia de Ofiter operativ principal la Biroul judiciar din cadrul Militiei Municipiului Miercurea Ciuc (intre anii 1985 si 1989), Moldovan Radu Sandu a cercetat abuziv, a torturat si a supus unor tratamente crude, inumane si degradante mai multe zeci de minori din municipiul Miercurea Ciuc, fie pentru ca ei sau fratii lor au incercat sa treaca frontiera in Ungaria, fie pentru ca erau banuiti ca intentioneaza sa faca acest lucru sau pur si simplu pentru a-i descuraja in eventuale asemenea intentii, sau pentru a obtine informatii despre eventuale intentii ale unor colegi sau cunoscuti in acest sens. Exista, de asemenea, probe si indicii temeinice ca in aceeasi perioada Moldovan Radu Sandu ii agresa cu o violenta iesita din comun pe multi dintre minorii care voiau sa se distreze in discoteci, care mergeau la cinema in timpul in care el presupunea ca ar fi trebuit sa se afle la scoala sau care purtau parul putin mai lung ori incercau sa poarte diverse accesorii "la moda" in acea perioada (cerceii, de exemplu, la baieti).

"Eram obligati sa spalam wc-urile cu limba"

"Din declaratiile partii vatamate xxxxxxxxxxxxxx (Anexele 1 1-3), precum si ale mamei acestuia (Anexa 4 4), rezulta ca minorul, de 13 - 14 ani la acea data, xxxxxxxxxxxxxx a fost nevoit sa mearga de zeci de ori la postul de Militie, de regula martea si joia, din cauza ca fratii sai mai mari incercasera sa treaca frontiera in Ungaria (in cele din urma, unul dintre cei trei frati ai sai avea sa reuseasca in tentativele sale). O incercare nereusita de trecere a frontierei avusese si xxxxxxxxxxxxxx. Potrivit declaratiilor acestuia, la sediul Militiei el era maltrat de fostul militian "pana cand nu mai puteam misca de pe podelele biroului lui Moldovan".

Aproape de fiecare data pe coridorul postului de Militie se aflau "nenumarate persoane, in general copii, fete si baieti, care la randul lor asteptau sa intre in birou pentru a primi o bataie sora cu moartea". in asteptarea inceperii "anchetei", Moldovan (dar si colegi de-ai sai precum militienii Tancau Ilie, Cotfas Gelu si altii) ii obliga "sa curete holurile Militiei cu periute de dinti, sa spalam WC-urile cu limba si cu mainile in timp ce ei se urinau pe noi". La "ancheta" erau introdusi cate unul. In incapere gaseau uneori cate un militian

care le ordona sa stea pe scaun, dupa care iese, pentru ca, la scurt timp, sa intre Moldovan si sa-i ia la bataie pentru ca isi permisesera sa stea pe scaun. Ii batea "pana i se terminau puterile".

Le ordona sa stea in picioare, pentru ca imediat sa intre militianul care initial le spusese sa stea pe scaun. Acesta, la randul lui, ii batea pentru ca ii incalcasera ordinul, iar in final incepea "ancheta" cu Moldovan (nu inainte de a fi obligati sa mai faca si flotari sau genuflexiuni pana la epuizare).

"Biroul lui Moldovan avea peretii plini de sange"

"Potrivit relatarii lui xxxxxxxxxxxxxxxx (sesizarea acestuia din data de 25 octombrie 2007 catre IICCR Anexa 11) rezulta ca in biroul lui Moldovan (care "avea peretii plini de sange") se afla un dulap "plin cu unelte care serveau la bataile aplicate. Fara nici o alta introducere, Moldovan deschidea dulapul respectiv si ma obliga sa aleg una dintre uneltele cu care doresc sa primesc bataie. Eram intrebat pentru a nu avea onoarea de a se repeta unealta cu care ma batuse ultima oara, dupa care imi aplica catusa la maini si ma lega de calorifer. Fiind legat de calorifer, nu numai ca-mi lua dreptul la replica pe care oricum nu aveam indrazneala sa o iau, dar eram in postura in care nu puteam nici sa ma apar de loviturile acestuia. Legat de calorifer eram batut fara mila, pana cand Moldovan Radu Sandu transpira ca un sportiv de performanta, nu mai avea puteri si trebuia sa tina o scurta pauza pentru odihna. Cu durere in suflet si cu rusine, trebuie sa recunosc faptul ca intotdeauna faceam treaba mica si treaba mare pe mine din cauza bataii".

Razii in stil stalinist

Din relatarea aceleiasi parti vatamate rezulta comportamentul abuziv, deosebit de violent si inuman al lui Moldovan si pe timpul "raziilor" facute la Casa Tineretului din oras si in discotecii: "impreuna cu echipa de militieni batausi intra in cladire (la Casa Tineretului) si executau aceleasi activitati ca in discoteca. Alinia toate persoanele langa perete si le lovea pe rand, dupa care obliga tinerii sa se alinieze pe doua randuri si ordona ca randul din dreapta sa dea o palma randului din stanga si invers. Avea pregatit un disc pe care era Imnul Romaniei si punea cate o strofa spre auditiie, dupa care obliga tinerii sa cante in cor Imnul. Cine nu stia sa cante Imnul era batut si calcat in picioare. La fel ca in cazul discotecii, cei cu parul putin mai lung si cu actibilde textile pe haina erau transportati si batuti cu bestialitate la Militie".

Tinerii din oras erau deseori urmariti si agresati de Moldovan si atunci cand mergeau la cinematograful: "Cinematograful era locul unde, dupa vizionarea filmului, tinerii erau asteptati de catre Moldovan Radu Sandu si echipele lui de batausi la iesiri si erau luati la intrebari de catre acestia. intrebarile erau de felul: Cum te cheama? Ce scoala frecventezi? Unde lucreaza parintii? Ce cauti la cinematograful? De unde ai bani? Cine-ti este diriginta? De ce nu porti cravata de pionier/utecist sau ecusonul scolii? De ce minti? Dupa care, fara nici un scop, eram luati la bataie".

Din sesizarea lui xxxxxxxxxxxxxxxx adresata IICCR la data de 12 noiembrie 2007 (Anexa 2 2), rezulta ca, atunci cand mergea in discotecii, fostul ofiter de Militie avea asupra lui foarfeca iar pe tinerii care aveau parul putin mai lung ii batea si ii tunde in bataie de joc. Celor care, vrand sa fie "la moda", isi coseau diferite abtibilduri pe haine, le decupa cu foarfeca respectivele insemne cu tot cu hainele pe care acestea erau aplicate. Toti cei care

erau gasiti "in neregula" de Moldovan "erau dusi cu masinile la Militie pentru aplicarea unor batai deosebite". Autoturismele din fata Casei tineretului unde erau organizate discotecile faceau mai multe ture pentru a transporta la sediul Militiei, unde erau batuti, circa 30-40% dintre tinerii aflati acolo.

Tarati de parinti acasa

"Relevante sunt, de asemenea, si urmatoarele relatari ale partii vatamate 4 xxxxxxxxxxxxxxxx, cu privire la actele de tortura la care era supus de Moldovan la sediul Militiei : "Trebuia sa ma descalt si, cu talpile goale, sa ma asez in genunchi pe un scaun, dupa care imi erau batute talpile picioarelor cu bastonul. Din toate puterile, primeam 10 lovituri mari, urmate de o lovitura mai mica, pe care trebuia sa le numar cu voce tare. Eram obligat sa tin cu mainile intinse o hartie goala pe care nu scria absolut nimic, iar acesta imi spunea sa citesc ce scrie pe aceasta. Eu, nereusind citi nimic de pe hartia goala, primeam cate 20 de lovituri cu bastonul pe ambele maini si trebuia sa le numar cu voce tare. Din cand in cand parasea incaperea pentru a-i bate si pe cei din sala de asteptare, iar cand se intorcea incepea totul de la capat. Intotdeauna aceste batai tineau de la orele 17:00 fix pana seara tarziu la orele 21, 22, 23 dupa care, fiind epuizat fizic, ma taram cu greu sau eram dus de catre tatal meu acasa".

Calde strangeri de maini in tocul usii

Relatari care concorda cu cele ale lui xxxxxxxxxxxxxxxx (si ale mamei acestuia) au facut si celelalte doua parti vatamate care s-au adresat IICCR: xxxxxxxxxxxxxx xxx (Sesizarea catre IICCR din data de 28 ianuarie 2008 - Anexa 8 8), respectiv xxxxxxxxxxxxxxxx (Interviul din data de 22 ianuarie 2008 - Anexa 10 10). Redam, cu titlu de exemplu: "Nu stiu de unde avea atata forta (Moldovan Radu Sandu), dar stiu ca intotdeauna avea miros de bauturi alcoolice. Ne ordona sa ne dam jos pantofii si sa ne asezam in genunchi cu fata la perete si, pe rand, ne lovea foarte tare cu bastonul la talpi. Cand terminam maturatul si spalatul holurilor Militiei, ne spunea sa facem din nou curatenie. Cand i-am spus ca am facut deja curatenie, golea scrumierele pline pe jos si varsa apa pe jos. Ne spunea ca nu este curatenie si iarasi ne batea. Mai eram obligati sa citim in cor un fel de decrete sau legi comuniste si trebuia sa le invatam. Daca nu le invatam, eram din nou batuti foarte tare. Moldovan Radu deschidea usa si imi spunea sa pun degetele intre usa si toc si imi strangea degetele de la maini cu usa. Bataile primite erau de o cruzime de nedescris si le primeam pana ce faceam pipi pe mine. In urma loviturilor primite pe tot corpul, aratam ca o zebra si talpile picioarelor imi erau foarte umflate. Eram obligat sa aleg cu ce vreau sa primesc bataie, cu bastonul de cauciuc, cu bastonul de lemn, cu o sarma metalica impletita sau cu coada de matura. Prima data imi puneam sau ne puneam catuse la maini, dupa care incepea sa ne loveasca cu mainile si cu picioarele in burta, in spate, in picioare si pot sa spun ca pe toata suprafata corpului in afara de fata. Fiind legat, intotdeauna ma batea pana ce cadeam pe jos si apoi dadea foarte puternic cu bocancii (...). Dupa aceea, lua bastonul pe care l-am ales si ma obliga sa tin mainile intinse si ma batea la palme. Avea obiceiul sa ma puna sa tin o hartie in palme si asa lovea din toate puterile cate 15 sau 20 de lovituri la fiecare palma.

Dupa ce ma batea la maini, trebuia sa ma descalt si ma batea la talpile goale. Daca eram mai multi, ne puneam sa ne lovim unul pe celalalt. Daca loveam pe celalalt mai usor,

primeam iarasi bastoane la talpa si Moldovan Sandu Radu imi arata cum trebuie sa-l lovesc pe celalalt. Dupa bataile la talpa, Moldovan Radu ne pune sa ne plimbam in cerc in camerele mai mari. S-a intamplat sa merg de mai multe ori acasa descul, pentru ca nu mi puteam pune pantofii de durere si pentru ca talpile le aveam umflate. Intotdeauna Moldovan Radu m-a batut foarte tare si de multe ori nu mai aveam forta sa merg acasa, dar trebuia sa plec pentru ca nu puteam sa stau sa primesc bataie". (Sesizarea catre IICCR din data de 28 ianuarie 2008 a lui xxxxxxxxxxxxxxxx - Anexa 8 8). Potrivit declaratiilor partii vatamate, acesta a fost victima actelor de tortura si a tratamentelor crude, inumane si degradante comise de fostul ofiter de Militie Moldovan Radu Sandu, de mai mult de 40 de ori, in perioada 1987-1989, cand avea 15, 16, respectiv 17 ani".

Fostul militian "batea" si la scoala

Aceste aspecte sunt confirmate si de alte persoane, intervievate de experti ai Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania, care s-au deplasat la Miercurea Ciuc: "Eram in clasa a noua. Aveam 14 - 15 ani. Dar noi la rockoteca umblam si din clasa a opta. Dar stiu ca eram la internat prima data cand m-a batut el (Moldovan Radu Sandu) serios. Avea obiceiul sa nu-ti dea la fata. O data a venit la scoala, nu stiu ce era acolo, ziua Politiei sau ce era, si trebuia sa vorbeasca. Si stiu ca directorul nostru... Nici noi nu eram baieti cuminti, sa nu zic acuma ca eu eram foarte bun. Si cand a vazut ca avem par mare a zis ca: Voi mergeti la cancelarie si vine cineva sa vorbeasca cu voi. Si atunci a venit el si in scoala ne-a batut si atunci. Mi-a luat parul de aicea si mi l-a taiat asa. iti dau o lista de 50 - 60 de oameni daca vrei, care au fost batuti de astia". (Interviul din data de 22 ianuarie 2008 cu xxxxxxxxxxxxxxxx - Anexa 10 10).

Dupa '89, una din victime a fost din nou amenintata

"Actele de tortura si tratamentele inumane si degradante la care Moldovan Radu Sandu si-a supus victimele (acte pe care statul roman se angajase sa nu le permita inclusiv prin asumarea prevederilor art. 5 din Declaratia universala a drepturilor omului) au fost insotite de alte incalcare grave ale normelor pe care institutiile statului si functionarii acestora aveau obligatia sa le respecte. Astfel, practic, toate "actele procedurale" impotriva partilor vatamate au fost facute cu incalcarea flagranta a dispozitiilor Codului de procedura penala in vigoare in acea perioada: ascultarea martorilor minori nu s-a facut in prezenta parintilor; minorii nu au avut asigurat dreptul la aparare; retinerile si arestarile (au existat cazuri in care minorii au fost tinuti la postul de Militie si doua sau trei zile) au fost facute fara ordonanta de retinere, respectiv fara mandat de arestare; perchezitiile corporale au fost facute fara a exista autorizarile prevazute de lege; in cele mai multe dintre cazuri chemarea minorilor la postul de Militie a fost facuta si ea cu incalcarea flagranta a dispozitiilor legale privind citarea in scris; retinerile si arestarile s-au facut fara sa fie intrunite conditiile cerute de lege (existenta "probelor", "indiciilor temeinice" ca s-a savirsit o fapta prevazuta de legea penala, etc. etc.). In aceste conditii, comportamentul fostului ofiter de Militie a fost in contradictie flagranta cu numeroase prevederi ale Codului de procedura penala in vigoare la acea data, cum ar fi: art. 81, 143, 146, 148, 171, 175, 178, 183 etc.

"IICCR considera ca in angajarea raspunderii fostului ofiter Moldovan Radu Sandu se impun avute in vedere inclusiv urmatoarele aspecte cu privire la individualizarea

pedepselor in raport cu circumstantele agravante existente in cauza si neprescrierea raspunderii penale pentru faptele deosebit de grave in legatura cu care va sesizam si la forma continuata in care acestea au fost savarsite. IICCR considera ca in cauza exista circumstante agravante cel putin sub urmatoarele aspecte: savirsirea faptelor de trei sau de mai multe persoane impreuna; savirsirea infractiunilor prin acte de cruzime sau prin metode ori mijloace care prezinta pericol public; savirsirea infractiunilor din motive josnice; savarsirea infractiunilor impotriva unor minori etc. De asemenea, se impune avuta in vedere imprejurarea ca activitatea infractionala in legatura cu care va sesizam se constituie intr-un concurs foarte complex de infractiuni dintre cele mai grave".

(...)

"Dupa decembrie 1989, actiunea victimelor fostului militian Moldovan a fost amanata, potrivit propriilor lor declaratii, inclusiv din cauza ca fostul lor tortionar a continuat nu numai sa lucreze in Politie, dar sa si detina functii si grade tot mai mari in cadrul acesteia (ajungand ca din luna martie 2004 sa ocupe chiar functia cea mai inalta din Politia Judetului Harghita). Victimele fostului militian au exprimat deschis temerea foarte serioasa pe care au avut-o si o au in a se plange de abuzurile pe care le-au suportat din partea actualului sef al Politiei judetene. Temerea amintita s-a dovedit justificata inclusiv prin faptul ca ca, la data de 24 ianuarie 2008 una dintre victime (xxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx, cel care , s-a adresat primul IICCR) a fost invitat la sediul Politiei judetene sub un anumit pretext pentru ca, in realitate, seful IJP, Moldovan Radu Sandu, sa sa-i reprobeze violent ca s-a plans IICCR, ca sustine investigatiile facute de reprezentantii Institutului si sa sa-l ameninte deschis pentru a il determina sa sa-si retraga plangerea", se mai arata in plangerea depusa de IICCR. De altfel, directorul IICCR, Marius Oprea, a cerut public MIRA sa-l suspende pe Radu Moldovan, considerand ca exista dovezi ca acesta ar fi practicat tortura impotriva mai multor persoane inainte de 1989.

<http://www.ziua.ro/news.php?data=2008-02-26&id=3911>